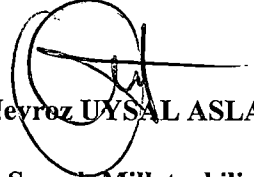

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

50267

Aşağıdaki sorularımın *Milli Savunma Bakanı Yaşar GÜLER* tarafından TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim 05.10.2026

Nevrez UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

Şırnak merkez ve ilçelerinde, şehir merkezleri ve yerleşim alanları içerisinde bulunan çok sayıda taşınmazın tapu kayıtlarında “1. derece askerî yasak bölge” veya “2. derece askerî yasak bölge” içerisinde kaldığına ilişkin kayıtlar bulunmaktadır. Söz konusu kayıtlar şahısların özel mülkiyetindeki konut, işyeri, arsa ve diğer taşınmazların tapu kayıtlarında da yer almaktadır.

Ancak 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu uyarınca askerî yasak bölgeler birinci ve ikinci derece olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Kanunun 7’nci maddesinde ise birinci derece kara askerî yasak bölgelerinde bulunan taşınmazların kamulaştırılması öngörülmektedir. Buna karşılık Kanunun 9’uncu maddesinde ikinci derece askerî yasak bölgelerinde yurttaşların oturması, seyahat etmesi, zirai faaliyetlerde bulunması ve mesleklerini icra etmesi esas olarak serbest bırakılmıştır.

Bu hukuki düzenlemeler karşısında, şahısların özel mülkiyetinde bulunmaya devam eden ve şehirlerin olağan yerleşim dokusu içerisinde yer alan bazı taşınmazların tapu kayıtlarında özellikle “1. derece askerî yasak bölge” kaydının bulunması, bu kayıtların Kanunun 5’inci maddesinde öngörülen sınır ve mesafe ölçütleriyle ne ölçüde uyumlu olduğu; ayrıca söz konusu statünün gerekli olup olmadığı ve hukuki dayanağı bakımından önemli soru işaretleri doğurmaktadır.

Sorunun bir diğer boyutu ise bu kayıtların tapu sicilinde kalmasının yalnızca teorik bir sonuç doğurmamasıdır. Belediyeler veya diğer kamu kurumları söz konusu taşınmazları kamu hizmetleri kapsamında kiralamak, tahsis etmek veya kullanmak istediğinde askerî yasak bölge kaydı nedeniyle Bakanlığınızdan görüş alınması gerekmektedir. Kurumlar arasında yürütülen görüş ve izin süreçlerinin uzaması, taşınmaza ilişkin işlemin gecikmesinin ötesinde, o

taşınmazda sunulması planlanan sosyal, kültürel ve diğer kamusal hizmetlerin zamanında hayata geçirilememesine; kamu hizmetlerinin aksamasına ve yurttaşların bu hizmetlerden yararlanmasının gecikmesine yol açmaktadır.

Örneğin Cizre Belediyesi, Sur Mahallesi 580 ada 4 parselde bulunan 350,20 m² büyüklüğündeki taşınmazı kadınlara yönelik Dinlenme Merkezi olarak kullanmak amacıyla tahsis/kiralama izni talep etmiştir. Bu örnek, tapu kayıtlarındaki askerî yasak bölge statülerinin bugün kent yaşamı ve kamu hizmetleri üzerinde doğrudan sonuç doğurabildiğini göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Şırnak merkez ve ilçelerinde tapu kayıtlarında 1. veya 2. derece askerî yasak bölge kaydı bulunan kaç taşınmaz vardır? Bunların kaçı özel mülkiyette, kaçı şehir merkezi veya mevcut yerleşim alanları içerisinde bulunmaktadır?
2. Şırnak merkez ve ilçelerinde “1. derece askerî yasak bölge” kaydı bulunan özel mülkiyete konu taşınmazlardan kaç tanesi, 2565 sayılı Kanun’un 5’inci maddesinin (b) bendinde düzenlenen kara sınır hattı boyunca 30–600 metre derinlikte tesis edilen askerî yasak bölge içerisinde bulunmaktadır? Bu kapsam dışında kalan taşınmazların hangi gerekçeyle 1. derece askerî yasak bölge kaydı taşımaktadır?
3. Şırnak merkez ve ilçelerindeki mevcut 1. ve 2. derece askerî yasak bölge sınırları hangi tarihlerde ve hangi kararlarla belirlenmiştir; bu sınırlar en son ne zaman kentlerin bugünkü yerleşim, mülkiyet ve kullanım durumu dikkate alınarak bütünlüklü biçimde yeniden değerlendirilmiştir?
4. Bugün konutların, işyerlerinin, belediye hizmetlerinin ve diğer sivil kullanımların bulunduğu şehir merkezi ve mahallelerdeki taşınmazların askerî yasak bölge içerisinde tutulmaya devam edilmesi hangi güncel ihtiyaç ve somut ölçütlere dayanmaktadır? Bu ihtiyacın devam edip etmediği belirli aralıklarla yeniden incelenmekte midir?
5. Askerî yasak bölge sınırlarının değiştirilmesi veya kaldırılmasına ilişkin kararların tapu ve kadastro kayıtlarına zamanında yansıtılıp yansıtılmadığı Bakanlığınızca takip edilmekte midir? Fiilî veya hukuki statüsü değiştiği hâlde eski askerî yasak bölge kaydı tapu sicilinde devam eden taşınmaz bulunmakta mıdır?
6. Özel mülkiyette bulunan ve şehir yaşamının olağan bir parçası olan taşınmazlardaki bu kayıtların; mülkiyet işlemlerini ve belediyeler başta olmak üzere kamu kurumlarının hizmetlerini sürekli yeniden askerî görüş sürecine tabi tutmasının

önlenmesi amacıyla, Şırnak genelindeki askerî yasak bölge sınırlarının ve bunlara bağlı tapu kayıtlarının topluca gözden geçirilmesi yönünde bir çalışma yapılacaktır.